

Procese QED în câmpuri laser intense
tema 38

M. Penția

March 3, 2022

”Verbum sapienti sat est”

Cuprins

1.1	Cuantificarea câmpului Dirac	4
1.1.1	Determinarea amplitudinilor Fourier	6

1.1 Cuantificarea câmpului Dirac

- Cuantificarea oricăror câmpuri se face prin exprimarea amplitudinilor din dezvoltarea generală Fourier a câmpului, ca superpoziție de câmpuri libere.

Dacă în teoria câmpurilor clasice, amplitudinile dezvoltării după câmpuri libere se determină ca transformata Fourier a acestor dezvoltări, în teoria câmpurilor cuantice, amplitudinile dezvoltării după câmpurile cuantice libere, ca vectori de bază ai unui spațiu Hilbert, se determină prin proiectarea pe fiecare din aceste câmpuri cuantice libere.

Să exprimăm întâi Lagrangian-ul și Hamiltonian-ul de câmp Dirac cuantic.

- Lagrangian-ul, de câmpuri Dirac cuantice exprimat prin $\hat{\varphi}$ și $\hat{\bar{\varphi}}$:
$$\mathcal{L} = i\hbar \hat{\bar{\varphi}} \gamma^\mu \partial_\mu \hat{\varphi} - mc \hat{\bar{\varphi}} \hat{\varphi} \quad (1.1)$$

- Câmpul Dirac de impuls conjugat canonic este dat de operatorul:
$$\hat{\pi} = \frac{\partial \mathcal{L}}{\partial \dot{\hat{\varphi}}} = i\hbar \hat{\bar{\varphi}} \gamma^0 = i\hbar \hat{\varphi}^\dagger \quad (1.2)$$

- Folosind ecuația Dirac
$$i\hbar \gamma^\mu \partial_\mu \varphi - mc \varphi = 0 \quad ^1$$

Hamiltonian-ul de câmp Dirac cuantic,

$$\begin{aligned} \mathcal{H}_D &= \hat{\pi} \dot{\hat{\varphi}} - \mathcal{L} = \underbrace{i\hbar \hat{\bar{\varphi}} \gamma^0 \partial_0 \hat{\varphi}}_{-i\hbar \hat{\bar{\varphi}} \gamma^i \partial_i \hat{\varphi}} - i\hbar \hat{\bar{\varphi}} \gamma^\mu \partial_\mu \hat{\varphi} + mc \hat{\bar{\varphi}} \hat{\varphi} = \hat{\bar{\varphi}} \underbrace{(-i\hbar \gamma^i \partial_i + mc)}_{-i\hbar \gamma^0 \partial_0 \text{ din ec.Dirac}} \hat{\varphi} \\ &= \hat{\bar{\varphi}} (i\hbar \gamma^0 \partial_0 \hat{\varphi}) = i\hbar \hat{\varphi}^\dagger \partial_0 \hat{\varphi} \end{aligned} \quad (1.3)$$

- Hamiltonian-ul de câmp Dirac cuantic, folosind (1.3), este:
$$\hat{H}_D = \int \mathcal{H}_D d^3 \vec{x} \quad (1.4)$$
 deoarece $i\hbar \frac{d\hat{H}}{dt} = [\hat{H}, \hat{H}] \equiv 0 \Rightarrow \hat{H}_D$ e independent de t

- Ecuația Heisenberg de mișcare pentru operatorul de câmp Dirac cuantic $\hat{\varphi}(\vec{x}, t)$ este:
$$i\hbar \frac{\partial \hat{\varphi}}{\partial t} = [\hat{\varphi}, \hat{H}_D] \quad (1.5)$$

- Soluțiile de undă plană de câmp liber Dirac $\varphi(\vec{x}, t)$ și $\bar{\varphi}(\vec{x}, t)$, se folosesc acum ca operatori de câmpuri cuantice $\hat{\varphi}$ și $\hat{\bar{\varphi}}$, exprimate cu ajutorul spinorilor Dirac $u_s(\vec{p})$ și $v_s(\vec{p})$, sunt:

¹ **Atenție!** γ^μ nu este 4-vector, iar ∂_μ este 4-vector covariant cu metrica (+, +, +, +).

Apoi, deși trecerea la câmpuri cuantice se face prin $\dot{q} \rightarrow \partial_\mu \varphi$, pentru densități de Hamiltonian și de câmpuri se împarte cu $d^3 \vec{x}$, atunci rămâne valabilă trecerea $\dot{q} \rightarrow \partial_0 \varphi$.

$$\hat{\varphi}(\vec{x}, t) = u_s(\vec{p}) e^{-i p \cdot x / \hbar} \quad \hat{\bar{\varphi}}(\vec{x}, t) = v_s(\vec{p}) e^{+i p \cdot x / \hbar} \quad (1.6)$$

$$u_{(1,2)} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ \frac{p_3 c}{E + mc^2} \\ \frac{(p_1 + ip_2)c}{E + mc^2} \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ \frac{(p_1 - ip_2)c}{E + mc^2} \\ \frac{-p_3 c}{E + mc^2} \end{pmatrix}; \quad v_{(1,2)} = \begin{pmatrix} \frac{p_3 c}{|E| + mc^2} \\ \frac{(p_1 + ip_2)c}{|E| + mc^2} \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} \frac{(p_1 - ip_2)c}{|E| + mc^2} \\ \frac{-p_3 c}{|E| + mc^2} \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

- Soluția generală de câmp Dirac o scriem ca o superpoziție de unde plane, de data asta ca operatori luați la același timp, ca în cazul oricărui câmp cuantic,

$$\begin{cases} \hat{\varphi}(\vec{x}, t) = \sum_s \int \frac{d^3 \vec{p}}{\sqrt{(2\pi)^3} 2E_{\vec{p}}} \left(\hat{a}_s(\vec{p}) u_s(\vec{p}) e^{-i p \cdot x / \hbar} + \hat{b}_s^\dagger(\vec{p}) v_s(\vec{p}) e^{i p \cdot x / \hbar} \right) \\ \hat{\varphi}^\dagger(\vec{x}, t) = \sum_s \int \frac{d^3 \vec{p}}{\sqrt{(2\pi)^3} 2E_{\vec{p}}} \left(\hat{b}_s(\vec{p}) v_s^\dagger(\vec{p}) e^{-i p \cdot x / \hbar} + \hat{a}_s^\dagger(\vec{p}) u_s^\dagger(\vec{p}) e^{i p \cdot x / \hbar} \right) \\ \hat{\bar{\varphi}}(\vec{x}, t) = \sum_s \int \frac{d^3 \vec{p}}{\sqrt{(2\pi)^3} 2E_{\vec{p}}} \left(\hat{b}_s(\vec{p}) \bar{v}_s(\vec{p}) e^{-i p \cdot x / \hbar} + \hat{a}_s^\dagger(\vec{p}) \bar{u}_s(\vec{p}) e^{i p \cdot x / \hbar} \right) \end{cases} \quad (1.7)$$

- Coeficienții $\hat{a}_s(\vec{p})$ și $\hat{b}_s(\vec{p})$ au structură de operatori, pe când $u_s(\vec{p})$ și $v_s(\vec{p})$ sunt cunoscuții spinori Dirac.

- Va trebui să ținem cont de relațiile de ortogonalitate pentru spinori:

$$\begin{aligned} \bar{u}_r(\vec{p}) u_s(\vec{p}) &= \delta_{rs} & \bar{v}_r(\vec{p}) u_s(\vec{p}) &= 0 \\ \bar{v}_r(\vec{p}) v_s(\vec{p}) &= -\delta_{rs} & \bar{u}_r(\vec{p}) v_s(\vec{p}) &= 0 \end{aligned} \quad (1.8)$$

- De asemenea, avem nevoie de identitățile:

$$\bar{u}_r(\vec{p}) \gamma^0 u_s(\vec{p}) = u_r^\dagger(\vec{p}) u_s(\vec{p}) = \frac{\omega}{m} \delta_{rs} \quad (1.9)$$

$$\bar{v}_r(\vec{p}) \gamma^0 v_s(\vec{p}) = v_r^\dagger(\vec{p}) v_s(\vec{p}) = \frac{\omega}{m} \delta_{rs} \quad (1.10)$$

Aceste identități pot fi demonstrate după cum urmează:

Pentru I-a identitate (1.9), plecăm de la: $u_r^\dagger(\vec{p}) u_s(\vec{p}) = \bar{u}_r(\vec{p}) \gamma^0 u_s(\vec{p})$

Folosind ecuațiile Dirac pentru spinori:

$$\begin{aligned} (\gamma^\mu p_\mu - m) u_s(\vec{p}) = 0 &\longrightarrow \bar{u}_s(\vec{p}) (\gamma^\mu p_\mu - m) = 0 \\ u_s(\vec{p}) = \frac{1}{m} \gamma^\mu p_\mu u_s(\vec{p}) &\quad \bar{u}_s(\vec{p}) = \frac{1}{m} \bar{u}_s(\vec{p}) \gamma^\mu p_\mu \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
u_r^\dagger(\vec{p})u_s(\vec{p}) &= \frac{1}{2} \left(\bar{u}_r(\vec{p})\gamma^0 u_s(\vec{p}) + \bar{u}_r(\vec{p})\gamma^0 u_s(\vec{p}) \right) \\
&= \frac{1}{2m} \left(\bar{u}_r(\vec{p})\gamma^0 \overbrace{\gamma^\mu p_\mu u_s(\vec{p})}^{u_s(\vec{p})} + \bar{u}_r(\vec{p})\gamma^\mu p_\mu \overbrace{\gamma^0 u_s(\vec{p})}^{\bar{u}_r(\vec{p})} \right) \\
&= \frac{1}{2m} \bar{u}_r(\vec{p}) \underbrace{\{\gamma^0, \gamma^\mu\}}_{2g^{0\mu}} p_\mu u_s(\vec{p}) \\
&\quad \{\gamma^0, \gamma^\mu\} = 2g^{0\mu} \\
u_r^\dagger(\vec{p})u_s(\vec{p}) &= \frac{\omega}{2m} \bar{u}_r(\vec{p})u_s(\vec{p}) = \frac{\omega}{m} \delta_{rs}
\end{aligned}$$

1.1.1 Determinarea amplitudinilor Fourier

- Să trecem la exprimarea amplitudinii $a_r(\vec{p})$:

$$\varphi(\vec{x}, t) = \sum_s \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{m}{\omega} \left[a_s(\vec{p})u_s(\vec{p})e^{-ip \cdot x} + b_s^\dagger(\vec{p})v_s(\vec{p})e^{ip \cdot x} \right] \quad (1.11)$$

Proiectăm (1.11) pe componenta armonică $e^{ip' \cdot x}$ de funcții ortogonale:

$$\begin{aligned}
\int d^3\vec{x} \varphi(\vec{x}, t) e^{ip' \cdot x} &= \sum_s \int d^3\vec{x} \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{m}{\omega} \left[a_s(\vec{p})u_s(\vec{p})e^{-i(p-p') \cdot x} + b_s^\dagger(\vec{p})v_s(\vec{p})e^{i(p+p') \cdot x} \right] \\
&= \sum_s \int d^3\vec{x} \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{m}{\omega} \left[a_s(\vec{p})u_s(\vec{p})e^{-i(\omega-\omega')t} e^{i(\vec{p}-\vec{p}') \cdot \vec{x}} + \right. \\
&\quad \left. + b_s^\dagger(\vec{p})v_s(\vec{p})e^{i(\omega'+\omega)t} e^{-i(\vec{k}'+\vec{k}) \cdot \vec{x}} \right]
\end{aligned}$$

Pentru integrala după x , folosim funcția δ :

$$\int \frac{d^3\vec{x}}{(2\pi)^3} e^{-i(\vec{k}-\vec{k}') \cdot \vec{x}} = \delta^3(\vec{k} - \vec{k}') \quad ; \quad \int \frac{d^3\vec{x}}{(2\pi)^3} e^{i(\vec{k}+\vec{k}') \cdot \vec{x}} = \delta^3(\vec{k}' + \vec{k}) \quad (1.12)$$

Atunci, integrala de mai sus după $d^3\vec{x}$ va fi:

$$\begin{aligned}
\int d^3\vec{x} \varphi(\vec{x}, t) e^{ip' \cdot x} &= \sum_s \int d^3\vec{p} \frac{m}{\omega} \left[a_s(\vec{p})u_s(\vec{p})e^{-i(\omega-\omega')t} \delta^3(\vec{p}-\vec{p}') \right. \\
&\quad \left. + b_s^\dagger(\vec{p})v_s(\vec{p})e^{i(\omega'+\omega)t} \delta^3(\vec{p}'+\vec{p}) \right]
\end{aligned}$$

Acum, putem face și integrala după p

$$\int d^3\vec{x} \varphi(\vec{x}, t) e^{i\vec{p}' \cdot \vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} \left[a_s(\vec{p}') u_s(\vec{p}') + b_s^\dagger(-\vec{p}') v_s(-\vec{p}') e^{i2\omega' t} \right]$$

$$\int d^3\vec{x} \varphi(\vec{x}, t) e^{i\vec{p} \cdot \vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} \left[a_s(\vec{p}) u_s(\vec{p}) + b_s^\dagger(-\vec{p}) v_s(-\vec{p}) e^{i2\omega t} \right]$$

$$\int d^3\vec{x} \varphi(\vec{x}, t) e^{-i\vec{p} \cdot \vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} \left[a_s(-\vec{p}) u_s(-\vec{p}) + b_s^\dagger(\vec{p}) v_s(\vec{p}) e^{i2\omega t} \right]$$

Proiectăm mai departe pe \bar{u}_r

$$\int d^3\vec{x} \bar{u}_r(\vec{p}) \varphi(\vec{x}, t) e^{-i\vec{p} \cdot \vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} \left[a_s(-\vec{p}) \bar{u}_r(\vec{p}) u_s(-\vec{p}) + b_s^\dagger(\vec{p}) \underbrace{\bar{u}_r(\vec{p}) v_s(\vec{p})}_{=0 \text{ (1.8)}} e^{i2\omega t} \right]$$

$$\int d^3\vec{x} \underbrace{\bar{u}_r(\vec{p})}_{\gamma^0} \varphi(\vec{x}, t) e^{-i\vec{p} \cdot \vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} a_s(-\vec{p}) \bar{u}_r(\vec{p}) \underbrace{u_s(-\vec{p})}_{\gamma^0}$$

$$\bar{u}_r(\vec{p}) = \bar{u}_r(-\vec{p}) \gamma^0 \quad ; \quad u_s(-\vec{p}) = \gamma^0 u_s(\vec{p})$$

$$\int d^3\vec{x} \underbrace{\bar{u}_r(-\vec{p}) \gamma^0}_{\gamma^0} \varphi(\vec{x}, t) e^{-i\vec{p} \cdot \vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} a_s(-\vec{p}) \underbrace{\bar{u}_r(\vec{p}) \gamma^0}_{=\frac{\omega}{m} \delta_{rs}} u_s(\vec{p})$$

din (1.9) avem $\bar{u}_r(\vec{p}) \gamma^0 u_s(\vec{p}) = \frac{\omega}{m} \delta_{rs}$

$$\int d^3\vec{x} \bar{u}_r(-\vec{p}) \gamma^0 \varphi(\vec{x}, t) e^{-i\vec{p} \cdot \vec{x}} = \sum_s a_s(-\vec{p}) \delta_{rs} = a_r(-\vec{p})$$

Operatorul căutat, ca amplitudinea $a_r(\vec{p})$ a dezvoltării Fourier (1.11), este:

$$a_r(\vec{p}) = \int d^3\vec{x} \bar{u}_r(\vec{p}) \gamma^0 \varphi(\vec{x}, t) e^{i\vec{p} \cdot \vec{x}} \quad (1.13)$$

sau $a_r(\vec{p}) = \int d^3\vec{x} u_r^\dagger(\vec{p}) \varphi(\vec{x}, t) e^{i\vec{p} \cdot \vec{x}}$

Operatorul hermitic conjugat $a_r^\dagger(\vec{p})$ este:

$$a_r^\dagger(\vec{p}) = \int d^3\vec{x} \varphi^\dagger(\vec{x}, t) u_r(\vec{p}) e^{-i\vec{p} \cdot \vec{x}} \quad (1.14)$$

$$a_r^\dagger(\vec{p}) = \int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) \gamma^0 u_r(\vec{p}) e^{-i\vec{p} \cdot \vec{x}} \quad (1.15)$$

- Să trecem acum să exprimăm și amplitudinea $b_r(\vec{p})$ din dezvoltarea adjuncată:

$$\bar{\varphi}(\vec{x}, t) = \sum_s \int \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{m}{\omega} \left[b_s(\vec{p}) \bar{v}_s(\vec{p}) e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}} + a_s^\dagger(\vec{p}) \bar{u}_s(\vec{p}) e^{i\vec{p}\cdot\vec{x}} \right] \quad (1.16)$$

Proiectăm (1.16) pe componenta armonică $e^{i\vec{p}'\cdot\vec{x}}$ de funcții ortogonale:

$$\begin{aligned} \int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) e^{i\vec{p}'\cdot\vec{x}} &= \sum_s \int d^3\vec{x} \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{m}{\omega} \left[b_s(\vec{p}) \bar{v}_s(\vec{p}) e^{-i(\vec{p}-\vec{p}')\cdot\vec{x}} + a_s^\dagger(\vec{p}) \bar{u}_s(\vec{p}) e^{i(\vec{p}+\vec{p}')\cdot\vec{x}} \right] \\ &= \sum_s \int d^3\vec{x} \frac{d^3\vec{p}}{(2\pi)^3} \frac{m}{\omega} \left[b_s(\vec{p}) \bar{v}_s(\vec{p}) e^{-i(\omega-\omega')t} e^{i(\vec{p}-\vec{p}')\cdot\vec{x}} + \right. \\ &\quad \left. + a_s^\dagger(\vec{p}) \bar{u}_s(\vec{p}) e^{i(\omega'+\omega)t} e^{-i(\vec{k}'+\vec{k})\cdot\vec{x}} \right] \end{aligned}$$

Pentru integrarea după x , folosim expresiile (1.12), cu funcția δ

$$\int \frac{d^3\vec{x}}{(2\pi)^3} e^{-i(\vec{k}-\vec{k}')\cdot\vec{x}} = \delta^3(\vec{k} - \vec{k}') \quad ; \quad \int \frac{d^3\vec{x}}{(2\pi)^3} e^{i(\vec{k}+\vec{k}')\cdot\vec{x}} = \delta^3(\vec{k}' + \vec{k}) \quad (1.12)$$

Atunci, integrala de mai sus după $d^3\vec{x}$ va fi:

$$\begin{aligned} \int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) e^{i\vec{p}'\cdot\vec{x}} &= \sum_s \int d^3\vec{p} \frac{m}{\omega} \left[b_s(\vec{p}) \bar{v}_s(\vec{p}) e^{-i(\omega-\omega')t} \delta^3(\vec{p} - \vec{p}') + \right. \\ &\quad \left. + a_s^\dagger(\vec{p}) \bar{u}_s(\vec{p}) e^{i(\omega'+\omega)t} \delta^3(\vec{p}' + \vec{p}) \right] \end{aligned}$$

Acum, facem și integrala după p

$$\int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) e^{i\vec{p}'\cdot\vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} \left[b_s(\vec{p}') \bar{v}_s(\vec{p}') + a_s^\dagger(-\vec{p}') \bar{u}_s(-\vec{p}') e^{i2\omega't} \right]$$

$$\int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) e^{i\vec{p}\cdot\vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} \left[b_s(\vec{p}) \bar{v}_s(\vec{p}) + a_s^\dagger(-\vec{p}) \bar{u}_s(-\vec{p}) e^{i2\omega t} \right]$$

$$\int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} \left[b_s(-\vec{p}) \bar{v}_s(-\vec{p}) + a_s^\dagger(\vec{p}) \bar{u}_s(\vec{p}) e^{i2\omega t} \right]$$

Proiectăm mai departe pe $v_r(\vec{p})$

$$\int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) v_r(\vec{p}) e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}} = \sum_s \frac{m}{\omega} \left[b_s(-\vec{p}) \bar{v}_s(-\vec{p}) v_r(\vec{p}) + a_s^\dagger(\vec{p}) \underbrace{\bar{u}_s(\vec{p}) v_r(\vec{p})}_{=0(1.8)} e^{i2\omega t} \right]$$

$$\boxed{\int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) \underbrace{v_r(\vec{p})}_{\substack{= -\gamma^0 v_r(-\vec{p}) \\ \text{și } \bar{v}_s(-\vec{p}) = -\bar{v}_s(\vec{p})\gamma^0}} e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}}} = \sum_s \frac{m}{\omega} b_s(-\vec{p}) \underbrace{\bar{v}_s(-\vec{p})}_{\substack{= -\bar{v}_s(\vec{p})\gamma^0}} v_r(\vec{p})$$

$$v_r(\vec{p}) = -\gamma^0 v_r(-\vec{p}) \quad ; \quad \bar{v}_s(-\vec{p}) = -\bar{v}_s(\vec{p})\gamma^0$$

$$\boxed{-\int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) \underbrace{\gamma^0 v_r(-\vec{p})}_{\substack{= \frac{\omega}{m} \delta_{sr}}} e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}}} = -\sum_s \frac{m}{\omega} b_s(-\vec{p}) \underbrace{\bar{v}_s(\vec{p}) \gamma^0}_{\substack{= \frac{\omega}{m} \delta_{sr}}} v_r(\vec{p})$$

din (1.10) avem $\bar{v}_r(\vec{p}) \gamma^0 v_s(\vec{p}) = \frac{\omega}{m} \delta_{rs}$

$$\boxed{\int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) \gamma^0 v_r(-\vec{p}) e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}}} = \sum_s b_s(-\vec{p}) \delta_{rs} = b_r(-\vec{p})$$

$$\int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) \gamma^0 v_r(\vec{p}) e^{i\vec{p}\cdot\vec{x}} = b_r(\vec{p})$$

$$\boxed{b_r(\vec{p}) = \int d^3\vec{x} \bar{\varphi}(\vec{x}, t) \gamma^0 v_r(\vec{p}) e^{i\vec{p}\cdot\vec{x}}} \quad (1.17)$$

sau $b_r(\vec{p}) = \int d^3\vec{x} \varphi^\dagger(\vec{x}, t) v_r(\vec{p}) e^{i\vec{p}\cdot\vec{x}}$

Operatorul hermitic conjugat $b_r^\dagger(\vec{p})$ este:

$$b_r^\dagger(\vec{p}) = \int d^3\vec{x} \bar{v}_r^\dagger(\vec{p}) \varphi(\vec{x}, t) e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}}$$

$$\boxed{b_r^\dagger(\vec{p}) = \int d^3x \bar{v}_r^\dagger(\vec{p}) \gamma^0 \varphi(\vec{x}, t) e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}}} \quad (1.18)$$

- In concluzie, setul complet de operatori căutați, este:

$$\boxed{\begin{aligned} a_r(\vec{p}) &= \int d^3x \bar{u}_r(\vec{p}) \gamma^0 \varphi(\vec{x}, t) e^{i\vec{p}\cdot\vec{x}} \\ a_r^\dagger(\vec{p}) &= \int d^3x \bar{\varphi}(\vec{x}, t) \gamma^0 u_r(\vec{p}) e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}} \\ b_r(\vec{p}) &= \int d^3x \bar{\varphi}(\vec{x}, t) \gamma^0 v_r(\vec{p}) e^{i\vec{p}\cdot\vec{x}} \\ b_r^\dagger(\vec{p}) &= \int d^3x \bar{v}_r^\dagger(\vec{p}) \gamma^0 \varphi(\vec{x}, t) e^{-i\vec{p}\cdot\vec{x}} \end{aligned}} \quad (1.19)$$